

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ № 2

КАФЕДРА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Галузь знань 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність (поліцейські)
Шифр за ОПІ: ОК 22

Мова навчання: українська

Кропивницький - 2023

Розробник:

КОЛОМОЄЦЬ Олександр, т.в.о. завідувача
кафедри тактико-спеціальної
підготовки факультету № 2 ДонДУВС

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 ДонДУВС
Протокол № 12 від «08» серпня 2023 року

Т.в.о. завідувача кафедри

Олександр КОЛОМОЄЦЬ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Правоохоронна діяльність (поліцейські)
«09» серпня 2023 року

Гарант ОПП

Ольга МЕРДОВА

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1.ВСТУП

1. 1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-3-й	1-3-й
Семестр:	1-5-й	1-5-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	8 / 240	
Модулів:	5	
Змістових модулів:	5	
Лекції:	20 годин	6 годин
Семінарські:		
Практичні:	150 годин	20 годин
Самостійна робота:	70 годин	214 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):		
Підсумковий семестровий контроль:	залік, екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	2:1	1:8

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців та фахівчинь правоохоронної діяльності для реалізації оперативно-службових завдань Національної поліції України, здатних діяти в типових та екстремальних умовах службової діяльності.

Завдання: вивчення теоретико-правових основ тактики дій працівників поліції в різних умовах оперативно-службової діяльності; набуття і вдосконалення здобувачами та здобувачками вищої освіти знань, умінь та навичок, необхідних для формування готовності до дій у ситуаціях з різним ступенем ризику, здатності прогнозувати їх розвиток та своєчасно приймати правомірні рішення; формування компетентностей, обумовлених здатністю у

вміти збирати, узагальнювати та аналізувати інформацію про оперативну обстановку, прогнозувати розвиток подій, приймати раціональні управлінські рішення.	+	+	+		+					+			+	
вміти застосовувати поліцейські заходи, а також володіти навичками з вибору найбільш ефективного і безпечного алгоритму взаємодії (індивідуально, у парі або у складі групи) з особою (особами), щодо якої (яких) здійснюються поліцейські заходи			+		+	+	+			+			+	+
володіти навичками ефективного застосування основних різновидів технічних приладів, спеціальної техніки та спеціальних засобів в поліцейській діяльності.			+		+	+	+	+					+	
вміти застосовувати отримані знання в практичній поліцейській діяльності, варіативно розв'язувати професійні завдання		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
вміти оформлювати і вести службову документацію, передбачену відомчими нормативно-правовими актами			+	+	+									

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб
1	2	3	4	5	8	9	10	11	12	15
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення тактико-спеціальної підготовки										
Тема №1. Тактико-спеціальна підготовка системи професійної підготовки працівників Національної поліції.	6	2		2	2	16	2			14
Тема №2 Використання спеціальної техніки спеціальних засобів поліцейській діяльності	12	2		6	4	14				14
Тема №3 Використання засобів радіозв'язку та відеофіксації в поліцейській діяльності	10	2		4	4	14				14
Тема №4 Теоретико-правові та тактичні засади застосування превентивних поліцейських заходів	32	4		18	10	16	2		2	12

Модульна контрольна робота*										
Разом за змістовим модулем 1	60	10		30	20	60	4		2	54
Разом за модулем 1	60	10		30	20	60	4		2	54
Модуль 2										
Змістовий модуль 2. Загальнотеоретичні положення тактико-спеціальної підготовки										
Тема №5 Теоретико-правові та тактичні засади застосування поліцейських заходів примусу	40	6		28	6	20	2		2	16
Тема №6 Сучасні тактичні концепції та принципи, які використовуються при вирішенні оперативно-службових завдань	10	2		6	2	22				22
Тема №7. Основи тактики патрулювання	10	2		6	2	18			2	16
Модульна контрольна робота*										
Разом за змістовим модулем 2	60	10		40	10	60	2		4	54
Разом за модулем 2	60	10		40	10	60	2		4	54
Всього за 1 курс	120	20		70	30	120	6		6	108
Модуль 3										
Змістовий модуль 3. Тактика дій працівників поліції у типових ситуаціях поліцейської діяльності										
Тема №8 Тактика доставлення та	6			4	2	6				6

затримання правопорушника										
Тема №9 Тактика огляду місць можливого переховування правопорушників	6			4	2	6			2	4
Тема №10 Тактика дій працівників поліції на місці події	6			4	2	6				6
Тема №11 Тактика реагування поліцейського на окремі адміністративні та кримінальні правопорушення	6			4	2	6				6
Тема № 12. Тактика дій поліцейських під час забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів <i>Модульна контрольна робота*</i>	6			4	2	6			2	4
Разом за змістовим модулем 3	30			20	10	30			4	26
Разом за модулем 3	30			20	10	30			4	26
Модуль 4										
Змістовий модуль 4. Тактика дій працівників поліції в умовах, що ускладнюють оперативну обстановку, та в екстремальних умовах										
Тема №13 Тактичні прийоми комунікації	8			4	4	12				12
Тема №14 Тактика дій	10			6	4	12			2	10

поліцейських у разі виявлення вибухонебезпечного предмета										
Тема №15 Тактика дій працівників поліції при затриманні озброєних злочинців	10			6	4	12			2	10
Тема №16. Тактика дій працівників поліції в екстремальних ситуаціях	12			8	4	12				12
Тема №17. Тактика дій працівників поліції в умовах дії правового режиму воєнного стану <i>Модульна контрольна робота*</i>	20			16	4	12			2	10
Разом за змістовим модулем 4	60			40	20	60			6	54
Разом за модулем 4	60			40	20	60			6	54
Всього за 2 курс	90			60	30	90			10	60
Модуль 5										
Змістовий модуль 5. Тактика дій працівників поліції під час проведення поліцейських операцій та введення оперативних планів										
Тема №18 Організація і порядок проведення поліцейських операцій та введення оперативних	6			4	2	6			2	4

планів діяльності Національної поліції	В										
Тема Тактика працівників поліції забезпечення охорони службових приміщень органів (підрозділів) поліції при здійсненні нападу на них	№19 дій	6			4	2	6				6
Тема Тактика працівників поліції розшуку затриманні злочинців, рухаються на автотранспорті	№20 дій при та які на	6			4	2	6				6
Тема Тактика працівників поліції при припиненні групових порушень публічної безпеки та порядку масових заворушень	№21 дій при	6			4	2	6				6
Тема Тактика працівників поліції проведенні поліцейських	№22 дій при	6			4	2	6			2	4

операцій розшуку затриманні озброєних злочинців <i>Модульна контрольна робота*</i>	3 та									
Разом за змістовим модулем 5	30			20	10	30			4	26
Разом за модулем 5	30			20	10	30			4	26
Всього за 3 курс	30			20	10	30			4	26
Усього годин	240	20		150	70	240	6		20	214

* Модульна контрольна робота проводиться лише на денній формі навчання

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Тема №1. Тактико-спеціальна підготовка в системі професійної підготовки працівників Національної поліції. Поняття, предмет, система та принципи тактико-спеціальної підготовки, її місце в системі службової підготовки працівника Національної поліції. Зміст і форми тактичної підготовки особового складу поліції.

Тема №2 Використання спеціальної техніки та спеціальних засобів в поліцейській діяльності. Поняття спеціальної техніки. Правові основи застосування спеціальної техніки в поліцейській діяльності. Поняття, призначення та правові основи застосування спеціальних засобів. Види спеціальних засобів, які застосовуються в поліцейській діяльності, їх характеристика.

Тема №3 Використання засобів радіозв'язку та відеофіксації в поліцейській діяльності. Правила ведення радіофіру. Шляхи усунення радіоперешкод. Відеофіксація під час виконання службових обов'язків. Порядок застосування портативних відеореєстраторів та карт пам'яті до них, їх облік, зберігання та видача відеозаписів. Порядок застосування відеореєстраторів, встановлених на службових транспортних засобах. Порядок застосування автомобільних систем. Порядок застосування стаціонарних систем. Порядок застосування засобів фото- та відеозапису на безпілотних літальних апаратах.

Тема №4 Теоретико-правові та тактичні засади застосування превентивних поліцейських заходів. Поняття та види превентивних

поліцейських заходів. Правові підстави застосування превентивних поліцейських заходів. Процесуальне оформлення застосування превентивних поліцейських заходів. Тактика перевірки документів в особи. Тактика проведення опитування особи. Тактика поверхневої перевірки та огляду. Тактика зупинення транспортного засобу. Невідомий ризик зупинки транспортного засобу для перевірки. Зупинка транспортного засобу при середньому рівні ризику. Зупинка транспортного засобу з високим рівнем загрози.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Тема №5 Теоретико-правові та тактичні засади застосування поліцейських заходів примусу. Поняття та види примусових поліцейських заходів. Правові підстави застосування примусових поліцейських заходів. Процесуальне оформлення застосування примусових поліцейських заходів. Тактика дій при застосуванні фізичної сили, тактика дій при застосуванні спеціальних засобів, тактика дій при застосуванні вогнепальної зброї. Тактичні варіанти одягання кайданків. Способи одягання кайданків. Застосування кайданок при затриманні правопорушника одним поліцейським. Застосування кайданок при затриманні правопорушника нарядом поліції. Тактика надягання кайданок після застосування фізичної сили. Тактика надягання кайданок під загрозою застосування вогнепальної зброї. Стійки з гумовим (пластиковим) кийком. Тактика захисних дій гумовим (пластиковим) кийком. Тактика контратакуючих дій гумовим (пластиковим) кийком. Тактика застосування засобів примусової зупинки транспорту. Тактичні засади застосування водометів, бронемашин та інших спеціальних транспортних засобів.

Тема №6 Сучасні тактичні концепції та принципи, які використовуються при вирішенні оперативно-службових завдань. Модель застосування сили (МЗС). Оцінка ризиків. Рівні опору. Види впливів (варіанти втручання). Тактична зміна позиції. Сім тактичних принципів. Принцип „4 С”. Тактична концепція «Контакт/Прикриття». Тактика дій поліцейського, який здійснює контакт. Тактика дій поліцейського, який здійснює прикриття. Принцип «присутності сили». Розміщення поліцейських відносно особи (групи осіб). Переміщення та взаємодія поліцейських під час контакту з особою (групою осіб)

Тема №7. Основи тактики патрулювання. Порядок організації та несення служби у складі патруля. Види патрулів. Види патрулювання. Підготовка до несення служби. Спорядження патрульного. Оснащення патрульного автомобіля. Тактичні прийоми несення служби в складі наряду (групи). Концепції і підходи до патрулювання.

Модуль 3

Змістовий модуль 6. ТАКТИКА ДІЙ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ У ТИПОВИХ СИТУАЦІЯХ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема №8 Тактика доставлення та затримання правопорушника. Поняття «доставлення правопорушника», правові підстави його здійснення. Тактичні дії під час доставлення правопорушника різними способами (пішим порядком, службовим автомобілем). Способи затримання правопорушника. Види засобів обмеження рухомості та тактика їх застосування. Тактика дій поліцейського при одяганні кайданків на затриманого. Дотримання правил особистої безпеки під час доставлення і затримання правопорушника.

Тема №9 Тактика огляду місць можливого переховування правопорушників. Сукупність тактичних дій при огляді приміщень. Місця можливого переховування правопорушників. Визначення індикаторів небезпеки. Відпрацювати схеми переміщення, схеми контактування, схеми переміщення групами, стандартні техніки виходу з контакту, техніки передачі та інтерпретації ручних сигналів які стосуються тактики роботи невеликих підрозділів. Огляд житлових і нежитлових приміщень. Особливості та види схованок у житлових та нежитлових приміщеннях. Спеціальні технічні засоби, що використовуються для огляду приміщень. Тактика роботи у невеликих підрозділах при зовнішньому огляді будівлі. Внутрішній огляд будівлі.

Тема №10 Тактика дій працівників поліції на місці події. Алгоритм реагування на повідомлення. Поняття місця події та його охорона. Першочергові дії поліцейських на місці події. З'ясування обставин події. Алгоритм дій поліцейських на місці події.

Тема №11 Тактика реагування поліцейського на окремі адміністративні та кримінальні правопорушення. Типові службові ситуація в діяльності органів Національної поліції та загальний алгоритм реагування на них. Алгоритм реагування на окремі адміністративні кримінальні правопорушення. Прийняття рішення про затримання особи правопорушника. Вибір безпечного місця для затримання особи правопорушника. Розрахунок сил та засобів для затримання правопорушника (правопорушників).

Тема № 12. Тактика дій поліцейських під час забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів. Масові заходи та їх види. Основні характеристики масових заходів. Склад сил та засобів Національної поліції, що залучаються до забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів. Патрулювання у контексті забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів.

Модуль 4

Змістовий модуль 7. ТАКТИКА ДІЙ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ, ЩО УСКЛАДНЮЮТЬ ОПЕРАТИВНУ ОБСТАНОВКУ, ТА В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ

Тема №13 Тактичні прийоми комунікації. Невербальне спілкування працівників поліції. Умовні сигнали. Цифри жестами. Сигнали оповіщення та шиккування. Вербальні накази. Сигнали визначення цілей.

Тема №14 Тактика дій поліцейських у разі виявлення вибухонебезпечного предмета. Поняття та види вибухових предметів. Поняття та різновиди мін. Особливості ідентифікації вибухонебезпечних предметів. Тактика реагування на повідомлення про виявлення вибухового предмету. Тактика дій при виявленні вибухових пристроїв та речовин на відкритій місцевості. Тактика дій при виявленні вибухових пристроїв та речовин у закритих приміщеннях. Тактика дій при виявленні вибухових пристроїв та речовин під час перевірки транспортних засобів. Тактика проведення евакуації населення у випадку виявлення вибухонебезпечного предмета.

Тема №15 Тактика дій працівників поліції при затриманні озброєних злочинців. Затримання злочинця із застосуванням зброї. Контакт та прикриття. Тактика затримання озброєних злочинців у приміщеннях. Тактика дій працівника поліції при затриманні злочинця в обмеженому просторі, темних приміщеннях (підвали, горища і т.п.). Тактика затримання озброєних злочинців у лісі, горах, на іншій відкритій незаселеній місцевості.

Тема №16. Тактика дій працівників поліції в екстремальних ситуаціях. Поняття екстремальної ситуації та її види. Поняття надзвичайного стану. Дії працівників підрозділів НП в умовах запровадження правового режиму надзвичайного стану. Тактика дій поліцейського у випадку виявлення пожежі (загоряння). Тактика дій працівника поліції у випадку виявлення вибухових, радіоактивних, хімічних та інших небезпечних для населення речовин (предметів). Тактика дій поліцейського у випадку виявлення витoku газу. Тактика дій працівника поліції у випадку виявлення обриву повітряних проводів високої напруги. Тактика дій працівника поліції у випадку появи на вулицях скажених тварин, небезпечних для населення.

Тема №17. Тактика дій працівників поліції в умовах дії правового режиму воєнного стану. Поняття правового режиму воєнного стану. Повноваження працівників Національної поліції в умовах дії правового режиму воєнного стану. Безпосередня координація виконання спеціальних службових завдань на відповідній території. Підготовки до здійснення спеціальних службових завдань. Організація і здійснення спільних заходів. Передача та оперативний обмін інформацією і безпосередня організація взаємодії. Тактика несення служби на блокпостах. Тактика взаємодії органів і підрозділів Національної поліції між собою та з іншими суб'єктами під час реалізації спеціальних службових завдань.

Модуль 5

Змістовий модуль 8. ТАКТИКА ДІЙ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ТА ВВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНИХ ПЛАНІВ

Тема №18. Організація і порядок проведення поліцейських операцій та введення оперативних планів в діяльності Національної поліції. (Для службового користування)

Тема №19. Тактика дій працівників поліції забезпечення охорони службових приміщень органів (підрозділів) поліції при здійсненні нападу на них. (Для службового користування)

Тема №20. Тактика дій працівників поліції при розшуку та затриманні злочинців, які рухаються на автотранспорті. (Для службового користування)

Тема №21. Тактика дій працівників поліції при припиненні групових порушень публічної безпеки та порядку та/або масових заворушень. (Для службового користування)

Тема №22. Тактика дій працівників поліції при проведенні поліцейських операцій з розшуку та затриманні озброєних злочинців. (Для службового користування).

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- активні методи навчання: поліцейські квести, тактичні навчання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Залік/екзамен
	30	10	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100			

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити (0,6 * кількість групових занять) * 5}} * 30 =$$

Модульна контрольна робота

- 19-20 балів – «5» відмінно;
- 15-18 балів – «4» добре;
- 10-14 балів – «3» задовільно;
- 0-9 балів – «0» незадовільно.

При оцінюванні заліку/екзамену на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Семестровий (підсумковий) контроль (екзамен або залік)
	Семінарські і практичні заняття	Самостійна робота	
	20	20	60
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 20 =$$

При оцінюванні екзамену на заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 50-60 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка повністю виконав/виконала завдання та надав/надала правильне юридичне тлумачення отриманим результатам (або правильно відповів/відповіла на 50-60 тестових завдань).

- 40-49 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка виконав/виконала завдання та допустив/допустила незначні помилки, що суттєво не впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 40-49 тестових завдань);

- 30-39 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка надав/надала ідею розв'язання завдання, але у розрахунках або в юридичних висновках існують значні помилки, які приводять до викривлення рішення (або правильно відповів/відповіла на 30-39 тестових завдань);

- 0-29 балів – «незараховано» – здобувач/здобувачка не може виконати завдання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла на 0-29 тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки

1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).
------	--	---	--

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379 (із наступними змінами та доповненнями).

2. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч. посібник / О. І. Тьорло, Ю. Р. Йосипів, В. М. Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/676/1/%D0%A2%D0%A1%D0%9F_2018.pdf

3. Тактико-спеціальна підготовка : навч. посіб. / О.Г. Комісаров, А.О. Собакаръ, Е.Ю. Соболю, О.С. Юнін та ін. Дніпро: ДДУВС, 2017. 277 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/573/1/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A2%D0%A1%D0%9F.pdf>

4. Практикум з тактичної підготовки поліцейських / А.О. Собакаръ, О.Г. Комісаров, В.Я. Покайчук та ін. Дніпро: ДДУВС, 2018. 156с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2419/1/%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%A3%D0%9C%2015.02.18.pdf>

Додаткові

1. Аброськін В.В. Діяльність Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки в умовах антитерористичної операції: навчальний посібник. Київ : ФОП Лопатіна О.О., 2019. 212 с.

2. Алгоритм дій поліцейських патрульної поліції під час забезпечення публічної безпеки і порядку: збірник ситуативних завдань / Ю. Р. Йосипів, Н. Д. Туз, В. М. Синенький, М. Д. Курляк. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 96 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3632/1/%D0%B0%D0%BB%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%BC%20%D0%B4%D1%96%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE.pdf>

3. Бортник С. М., та ін. Тактика самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України: метод. рек. / С. М. Бортник, О. А.Моргунов, В. О. Артем'єв, І. Г. Хомко. Харків : ХНУВС, 2017. 136 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/e63c090b-e264-451e-887b-e6fc7346ca4f>

4. Вайда Т.С. Блокування і примусова зупинка працівниками поліції транспортного засобу злочинців як способи припинення правопорушення та

звільнення заручників. *Юридичний бюлетень: наук. журн.* / редкол.: О.Г. Предместніков та ін. Одеса: ОДУВС, 2017. Вип. 4. С. 149 - 161.

5. Гусаров С.М. та ін. Пам'ятка працівника патрульної поліції (інформаційно-довідкові матеріали з адміністративно-правових питань Харків: ХНУВС, 2015. 144 с. URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:uQN9cZRhm9cJ:univd.edu.ua/science-issue/issue/110+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua>

6. Інтерактивні методики у викладанні навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка»: навчально-методичний посібник / Ю.Р. Йосипів, В.М. Синенький, О.І. Тьорло, С.М. Банах та ін.. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 111 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3650/3/%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D1%83%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%96%20%D0%A2%D0%A1%D0%9F.pdf>

7. Ковбаса В.М., Кусько Р.В., Дрозд Т.В. Діяльність Національної поліції в умовах воєнного стану: окремі проблемні питання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022 №6. С. 245-248.

8. Методичні рекомендації поліцейським задіяних для забезпеченню здійснення заходів правового режиму воєнного стану на блок постах /Тренінговий центр ГУНП в Херсонській області. Херсон, 2022. 13 с.

9. Монастирський В.М., та ін. Основи прийняття рішення працівниками ОВС щодо вибору алгоритму дій у типових та екстремальних умовах правоохоронної діяльності : навч. посіб./ В.М. Монастирський, І.Ф. Хараберюш, Р.І. Михайлов та ін. Кривий Ріг: ДЮІ МВС України, 2015. 241 с.

10. Назар Ю. С., Йосифович Д. І., Хатнюк Ю. А., Мороз О. Б. Актуальні проблеми організації охорони громадського порядку : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 204 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3869>

11. Особливості застосування поліцейськими кайданок та засобів обмеження рухомості: навчально-методичні рекомендації / Укладачі: Цуркан О.П, Голик В.А., Мердов С.П. Кривий Ріг: Донецький юридичний інститут МВС України, 2020. 38 с.

12. Синенький В.М. Застосування поліцейськими підручних засобів в стані необхідної оборони або крайньої необхідності в умовах воєнного стану. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Випуск 32. С. 242-248.

13. Спеціальна техніка Національної поліції України» : навч. посіб. з дис. «Тактико-спеціальна підготовка» / Ю. В. Гнусов, В. А. Світличний, Ю. М. Онищенко; Харк. нац. ун-т внутр. справ, факультет № 4, каф. кібербезпеки. Х. : ХНУВС, 2017. 175 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6944/Spetsialna%20tekhnika%20Natsionalnoi%20politsii%20Ukrainy_KhNUVS_2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y

14. Тактико-спеціальна та спеціальна фізична підготовка оперативних працівників відділів карного розшуку підрозділів Національної поліції: практичний посібник / О. І. Тьорло, О. А. Чичкан, М. О. Червоношапка, Б. Ю. Музика, В. М. Синенький та ін. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 200 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3299/1/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

15. Тактична та тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції України : навч. посіб. Харків : ХНУВС, 2017. 306 с.

16. Туз Н.Д., Моргун М.В. Відновлення публічного порядку та безпеки відповідно до Скандинавської моделі охорони публічного порядку та безпеки. *Соціально-правові студії*. 2020. Вип. 1 (7). С. 106-111.

17. Туз Н.Д., Шевців М.Б. Різновиди техніки затримання окремих осіб, які можуть бути застосовані поліцейськими відповідно до скандинавської моделі охорони публічного порядку та безпеки під час порушення порядку проведення масових заходів. *Соціально-правові студії*. 2021. Вип. 2 (22). С. 107-112.

Нормативно-правові акти

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).

2. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141(з наступними змінами та доповненнями).

3. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07 липня 2017 року № 575. *Офіційний вісник України*. 2017. №67. Ст. 2019.

4. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України : наказ МВС України від 23 травня 2017 року № 440. *Офіційний вісник України*. 2017. № 56. Ст. 1656.

5. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ МВС України від 27 квітня 2020 року № 357. *Офіційний вісник України*. 2020. №41. Ст. 1345.

6. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ МВС України від 06 листопада 2015 року № 1376. *Офіційний вісник України*. 2015. № 99. Ст. 3405.

7. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про застосування поліцейського піклування: наказ МВС України від 12 жовтня 2020 року № 724. *Офіційний вісник України*. 2020. № 97. Ст. 3161.

8. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі : наказ МВС України

від 07 листопада 2015 року № 1395. *Офіційний вісник України*. 2015. № 88. Ст. 2964 (із змінами і доповненнями).

9. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі: наказ МВС України від 13 січня 2020 року № 13. *Офіційний вісник України*. 2020. № 12. Ст. 511

10. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю : Наказ МВС України від 01 лютого 2016 року № 70. *Офіційний вісник України*. 2016. № 19. Ст. 775.

11. Про затвердження Інструкції про організацію та порядок проведення поліцейських операцій з розшуку і затримання озброєних та інших осіб, які вчинили суспільно-небезпечне діяння: Наказ МВС України від 09 жовтня 2017 року №841дск.

12. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події: наказ МВС України від 22 серпня 2016 №859. *Офіційний вісник України*. 2016. №77. Ст. 2583.

13. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку уведення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану: наказ МВС України від 31 жовтня 2016 року №1129. *Офіційний вісник України*. 2017. №14. Ст. 400.

14. Про затвердження Інструкції про порядок дій органів (підрозділів) поліції в разі виявлення радіоактивних, хімічних та ядерних матеріалів або отримання інформації про порушення правил чи незаконне поводження з ними : наказ МВС України від 06 вересня 2017 року № 754. *Офіційний вісник України*. 2017. №86. Ст. 2628.

15. Про затвердження Інструкції про порядок і тактики дій при веденні плану «Перехват» : наказ МВС України від 2 лютого 2013 року № 141 дск.

16. Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посилений варіант службової діяльності : Наказ МВС України від 10 грудня 2015 року №1560. *Офіційний вісник України*. 2016. № 6. Ст. 319.

17. Про затвердження Концепції запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів: Наказ МВС України від 23.08.2018 року № 706

18. Про затвердження Настанови про дії органів, підрозділів внутрішніх справ, з'єднань, військових частин внутрішніх військ, вищих навчальних закладів МВС України з ліквідації масових заворушень: наказ МВС України від 11 листопада 2003 року № 1345 дск.

19. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : Наказ МВС України від 26 січня 2016 року №50. *Офіційний вісник України*. 2016. №22. Ст. 861.

20. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події : наказ МВС України від 08 лютого 2019 року № 100. *Офіційний вісник України*. 2019. № 26. Ст. 939.

21. Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України: наказ МВС України, МОЗ України та Офісу Генерального прокурора від 09 березня 2022 року № 177/450/46

22. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку: наказ МВС України від 10 серпня 2016 року № 773

23. Про затвердження Порядку спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами : наказ МВС України від 24 липня 2017 року № 621. *Офіційний вісник України*. 2017. №72. Ст. 2216.

24. Про оборону України : Закон України від 06 грудня 1991 року № 1932-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст.106 (із змінами і доповненнями).

25. Про основи національного спротиву: Закон України від 16 липня 2021 року № 1702-ІХ. *Відомості Верховної Ради*. 2021. № 41. Ст.339 (із змінами і доповненнями).

26. Про правовий режим воєнного стану: Закону України від 12 травня 2015 року № 389-VІІІ. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 28. Ст.250 (із змінами і доповненнями).

27. Про функціонування системи фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі : постанова Кабінету Міністрів України від 10 листопада 2017 р. № 833. *Офіційний вісник України*. 2017. № 92. Ст. 2800.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта»:
  - для денної форми навчання. URL:
<https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=408>
  - для заочної форми навчання. URL:
<https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=1041>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL:
<https://www.rada.gov.ua/>